

Milli Güvenlik Konseyi S. Sayısı : 311

Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/255)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 101-940/05684

16 Ekim 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 15 . 10 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve görevleri Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

Genel olarak yargının tek dereceli olmasının sakıncaları gözönünde tutularak, adli yargıda olduğu gibi idari yargının da iki dereceli olması konusu bugüne kadar gerek yetkililer gerekse doktrin tarafından muhtelif vesilelerle dile getirilmiş ve bu konuda çeşitli tasarılar hazırlanmıştır. Ancak, bu tasarıların hiçbirinin yasa haline gelmesi mümkün olmamış ve alt derece idare mahkemeleri kurulamamıştır.

Halen yürürlükte bulunan muhtelif kanun hükümlerine göre birçok kurul ve komisyon, alt derece yargı yetkisini bugüne kadar kullanmışlardır. Mahkeme olmadıkları halde yargısal görev yapan ve yetki kullanan bu kuruluşların en önemlileri il ve ilçe idare kurulları ile vergi itiraz komisyonları, vergiler temyiz komisyonu ve gümrük hakem kurullarıdır.

Mahkeme niteliği taşımayan bu kurul ve komisyonların yargısal görev ifa etmeleri Anayasamızda yer alan ve yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı ilkesine aykırı düşmekte ve yargı sistemimizin önemli bir eksikliği olarak devam etmekte idi.

Bu kanunla, mahkeme olmadıkları halde yargısal görev yapan ve yetki kullanan kurul ve komisyonlar kaldırılmış veya bunların yargısal yetkileri alınmış ve alt derece idari yargı görev ve yetkisi, teminatlı ve bağımsız hâkimlerin görev yaptığı bölge idare, idare ve vergi mahkemelerine verilmiştir.

İdare ve vergi mahkemeleri idari yargıda genel görevli mahkemeler olarak kurulmuştur. Böylece, Danıştay Kanununda Danıştayda ilk derecede görüleceği açıkça yazılan davalar dışında kalan bütün idari davaların çözülmesi, bu Kanunla kurulan idare ve vergi mahkemelerinin görev alanına almıştır. Bunun sonucunda idari davaların çok büyük bir bölümünün iki dereceli yargı sistemi içinde incelenmesi esası getirilmiş ve Danıştayın temyiz ve içtihat mahkemesi olarak gelişmesi imkânları hazırlanmıştır.

Bu kanunla getirilen esaslar şu şekilde özetlenebilir :

1. Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri ülkenin coğrafi şartları ve iş durumu gözönünde tutularak Adalet Bakanlığınca kurulacaktır. Bu mahkemelerin kuruluş ve yargı çevrelerinin tespiti İçişleri ve Maliye Bakanlıklarının görüşü alınacaktır.

Mahkemelerin kaldırılması yetkisi, yargı bağımsızlığını ve hâkim teminatını ilgilendirmesi bakımından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bırakılmıştır.

2. Alt derece idari yargı sistemi bölge, idare ve vergi mahkemelerinden oluşmaktadır. İdare ve vergi mahkemeleri işin konusuna ve önemine göre tek hâkimle veya toplu olarak karar vermektedirler.

3. Bölge idare mahkemeleri, Danıştay üyesi olan bir başkanla o bölge idare mahkemesinin yargı çevresindeki bir idare ve bir vergi mahkemesi başkanından oluşmaktadır.

Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ile vergi mahkemelerinin tek hâkimle verdikleri kararları itiraz üzerine inceleyen itiraz mercii olarak kurulmuşlardır. Ayrıca, idare ve vergi mahkemeleri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıklarını çözümlemek ile ilçe ve il idare kurullarınca memurların yargılanması ile ilgili olarak verilen kararları itiraz üzerine veya re'sen inceleme görevleri de bu mahkemeye verilmiştir.

4. Bu Kanunla kurulan idare mahkemeleri ise, genel görevli idare mahkemeleri olarak Danıştay Kanununda yazılı istisnalar dışındaki bütün idari davaları çözümlemekle görevli kılınmışlardır. Bu Kanunla başta ilçe ve il idare kurulları olmak üzere muhtelif kanunlarla çeşitli kurul ve komisyona verilmiş idari yargı görev ve yetkisi kaldırılmış ve bu uyuşmazlıkları çözme görev ve yetkisi idare mahkemelerine verilmiştir.

5. Vergi uyuşmazlıklarının çözümü bu kanunla vergi mahkemelerine verilmiş ve vergi itiraz komisyonları, vergiler temyiz komisyonu ve gümrük hakem kurulları kaldırılmıştır.

Bugün, memleketimizde vergi uyuşmazlıkları idari yargı içerisinde çözümlenmektedir. Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergilerle ilgili uyuşmazlıklar üç dereceli bir sistem içinde önce İtiraz Komisyonları, sonra Temyiz Komisyonu, en sonra da Danıştay tarafından incelenip karara bağlanmaktadır.

Türkiye'de vergi uyuşmazlıkları bugüne kadar Vergi Usul Kanunu, Gümrük Kanunu ve 6183 sayılı Kanun uyarınca farklı şekilde çözümlenmekte ve bunun sonucu olarak da vergi yargı sisteminde karışıklık doğmakta idi.

İdari yargı içinde yer alan itiraz komisyonları ve Temyiz Komisyonunun başkan ve üyelerinin hâkim niteliğini taşımadıkları ve hâkim teminatına sahip bulunmadıkları da bilinen bir gerçektir.

Yukarıda ifade edildiği üzere, vergi yargısında üçüncü ve son merolü olarak Danıştay görev yapmaktadır. Ancak, bu görevin yalnız Danıştay tarafından ifa edilmesi, zaruri istisnalar dışında, esas görevi içtihat yaratmak olan bu yüksek mahkemenin, büyük bir iş yükünü taşıması ve esas görevini yerine getirememesi sonucunu doğurmaktadır. Nitekim, dava daireleri sayısının ve kadrolarının yıldan yıla artırılmış olmasına rağmen, Danıştayda davaların yığılması bugüne kadar önlenememiştir.

Vergi itiraz komisyonları ve vergiler temyiz komisyonunun kaldırılarak Vergi Mahkemelerinin kurulması suretiyle vergi yargısında üçlü sistemden ikili sisteme geçilmekte ve vergi uyuşmazlıklarının çözümü bağımsız yargı organına bırakılmaktadır. Böylece adaletin daha çabuk dağıtımı sağlanacak, önemli meblağları kaplayan vergi uyuşmazlıklarının süruncemede kalması önlenecek ve vergi hukuku gelişerek vergi mükellefleri ile idare arasındaki uyuşmazlıklar da giderek azalacaktır.

6. Kanunun geçici maddeleri ile ilk kuruluşta idare ve vergi mahkemelerine yapılacak atamalar, bu mahkemelerde görev yapacak hâkimlerin özlük hakları, kadroları ile daha önce alt derece idare yargı yerlerinde mevcut olan dosyaların durumu ve bunların idare ve vergi mahkemelerine devir esasları düzenlenmektedir.

Adalet Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/255

Karar No. : 35

24 Aralık 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulu tarafından Milli Güvenlik Konseyine sunulan «Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı»nın Komisyonumuza intikal ettirilmesi üzerine Adalet, Maliye, İçişleri, Gümrük ve Tekel bakanlıkları temsilcileri, Danıştay ve Vergiler Temyiz Komisyonu Başkanlığı temsilcileri ve üyeleri ile Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden davet edilen uzmanların iştiraki ile yapılan incelemede tasarının tümü uygun bulunmuş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Maddeler üzerinde yapılan inceleme sonunda;

1. Tasarının birinci maddesi, kapsamına uygun olarak başlığı değiştirilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir.
2. Kurulustan söz eden ikinci maddeye, görüş alınarak bakanlıklar arasına Gümrük ve Tekel Bakanlığı ilave edilmiş, aynı yargı çevresinde birden fazla idare ve vergi mahkemesi kurulduğu takdirde bunlar arasındaki iş bölümünü düzenleyen bir fıkra ilave edilmiş, diğer hükümler aynen benimsenmiştir.
3. Bölge idare mahkemelerinin oluşumu ile ilgili üçüncü maddede, uygulamaya açıklık getirecek şekilde değişiklik yapılmış ve böylece tasarıdan farklı olarak, bu mahkemelerin değişik biçimlerde oluşmasına olanak tanınmıştır.
4. Dördüncü maddede yapılan değişiklikle, idare ve vergi mahkemelerinde iş durumuna göre yeterince üye bulundurulmasına imkân yaratılmıştır.
5. Beşinci madde daha anlaşılır biçimde kaleme alınmış ve özel kanunlarda Danıştayın görevli olduğu belirtilen konularda, İdari Yargılama Usulü Kanunu ile İdare Mahkemelerinin görevli kılındığı davalar kapsama alınmıştır.
6. Altıncı maddenin birinci fıkrasında parantez içinde yazılan hükmün gereği bulunmadığı sonucuna varılarak bu hüküm metinden çıkarılmıştır.
7. Yedinci madde, tek hâkimle çözümlenebilecek davalarda miktar artırmak suretiyle değiştirilmiştir.
8. Sekizinci maddenin «C» bendinde yazılı hüküm Danıştayın görevleri arasında bulunması nedeniyle metinden çıkarılmıştır.
9. Tasarının 9 ncu maddesinin ilk fıkrası metinden çıkarılmak suretiyle madde benimsenmiştir.
10. Mahkeme başkanlarının görevlerine ilişkin onuncu madde daha açık bir şekilde yazılmıştır.
- 11, 12. Onbirinci ve onikinci maddeler amaca uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.
13. Tasarının geçici 12 nci maddesinde yer alan hüküm, niteliği itibarıyla «deyimler» başlığı altında 13 ncu madde olarak kabul edilmiştir.
14. Tasarının 13 ncu maddesi 14 ncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.
15. Tasarının 14 ncu maddesi, amaca uygun şekilde yeniden düzenlenmiş ve 15 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Geçici Madde 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen altı ay içinde kurulacağı belirtilen mahkemelere ilk kuruluşlarında atanacak personel amaca en uygun düşecek şekilde yeniden belirlenmiş ve kaldırılan Vergiler Temyiz Komisyonu ile Vergi İtiraz Komisyonları başkan, üye, başraportör ve raportörlerinin bu mahkemelere atanabilmeleri için, uyumazlıkları da dikkate alınarak bu görevlerde iki yıllık hizmetleri yeterli görülmüştür.

Geçici Madde 2. — Tasarının geçici 2 nci maddesi aynen benimsenmiştir.

Geçici Madde 3. — Bu madde, fıkra numaraları değiştirilmek suretiyle benimsenmiştir.

Geçici Madde 4 - 5. — Tasarının geçici 4 ve 5 nci maddeleri uygulamada tereddütlere yer vermeyecek şekilde ve bir arada kaleme alınmak suretiyle geçici 4 ncü madde olarak kabul edilmiş ve tasarıya kadro cetveli eklenmiştir. Ayrıca geçici 5 nci madde olarak 4 ncü maddeyi tamamlayıcı hükümlere yer verilmiş, ayrıca iki yılını doldurmamış Vergiler Temyiz Komisyonu ile Vergi İtiraz Komisyonları raportörlerinin idari yargı hâkim adaylığına atanmalarına olanak sağlanmıştır.

Geçici Madde 6, 7, 8, 9, 10. — Tasarının geçici 6, 7, 8, 9 ve 10 ncü maddeleri amaca uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Geçici Madde 11. — Geçici 11 nci madde daha açık bir biçimde yeniden düzenlenmiştir.

Geçici Madde 12. — Tasarının geçici 12 nci maddesindeki hüküm çıkarılarak 13 ncü madde olarak metne alınmış bunun yerine geçici 12 nci maddede Vergiler Temyiz Komisyonunda bulunan dosyaların ilgisine göre yetkili Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştaya devri ve buna ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Geçici Madde 13 - 14. — Devredilecek dosyalarla ilgili diğer hükümlere geçici 13 ve 14 ncü maddelerde yer verilmiştir.

Geçici Madde 15. — Vergi mahkemelerinin göreve başladığı tarihten önce Vergi İtiraz ve Temyiz Komisyonlarınca karara bağlanmış ancak tebliğ edilmemiş dosyalara ilişkin tebliğ işlemlerini düzenleyen bu madde Komisyonumuzca eklenmiştir.

Geçici Madde 16. — Tasarının geçici 14 ncü maddesindeki hükme, bu madde yazılmak suretiyle yer verilmiştir.

Geçici Madde 17. — Tasarının geçici 15 nci maddesi yeniden düzenlenmek suretiyle ve geçici 17 nci madde olarak kabul edilmiştir.

16 - 17. — Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilgili 15 ve 16 ncü maddeleri, 16 ve 17 nci madde olarak aynen benimsenmiştir.

Raporumuz Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan
Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâkim Tuğgeneral

Sözcü
Zeki GÜNGÖR
Hv. Hâkim Albay

Üye
Mustafa ŞAHİN
Hâkim Albay

Üye
İlhan KÖSEOĞLU
Hâkim Albay

Üye
Sait REZAKİ
Adalet Bakanlığı Kanunlar
Plan ve Araş. Gn. Md. Müşaviri

Üye
Bahattin ABLUM
İçişleri Bakanlığı
Başhukuk Müşaviri

Üye
Mehmet KARADUMAN
Maliye Bakanlığı
Gelirler Gn. Md.

Üye
Nahit ERUZ
Gümrük ve Tekel Bak.
Gümrükler Gn. Md.

Üye
Güven DİNÇER
Danıştay Üyesi

Üye
Rıfkı ERGİN
Vergiler Temyiz Komisyonu
Üyesi

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı

Tanım :

MADDE 1. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemeleri bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş genel görevli bağımsız mahkemelerdir.

Kuruluş :

MADDE 2. — 1. Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemeleri, bölgelerin coğrafi durumları ve iş hacmi gözönünde tutularak Adalet Bakanlığınca kurulur ve yargı çevreleri tespit olunur.

2. Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin kuruluş ve yargı çevrelerinin tespitinde İçişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşü alınır.

3. Bu mahkemelerin kaldırılmasına veya yargı çevresinin değiştirilmesine İçişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşü alınarak Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir.

4. Bu mahkemelerin kuruluşları, kaldırılmaları ve yargı çevrelerinin değiştirilmesine ilişkin kararlar Resmi Gazetede yayımlanır.

Bölge İdare Mahkemelerinin Oluşumu :

MADDE 3. — 1. Bölge İdare Mahkemeleri, Bölge İdare Mahkemesi Başkanının başkanlığında, Bölge İdare Mahkemesinin bulunduğu yerdeki İdare Mahkemesi Başkanı ile Vergi Mahkemesi Başkanından oluşur.

2. Bölge İdare Mahkemesinin bulunduğu il merkezinde İdare veya Vergi Mahkemelerinin birden fazla olmaları halinde, Bölge İdare Mahkemesine üye olarak, vergi uyuşmazlıklarına ilişkin konularda Vergi Mahkemesi başkanlarından en kıdemli iki başkan, idari uyuşmazlıklarla ilgili konularda İdare Mahkemesi başkanlarından en kıdemli iki başkan katılır.

3. Bölge İdare Mahkemesi Başkanının kanuni sebeplerle yokluğunda Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığına, o yer idare ve vergi mahkemelerinin başkanlarından en kıdemlisi başkanlık eder. Bu takdirde kıdem sırasına göre İdare veya Vergi Mahkemeleri başkanları, mahkeme başkanları yoksa bu mahkemelerin en kıdemli hâkimleri, yukarıda belirtilen esaslara göre üye olarak katılırlar.

İdare ve Vergi Mahkemelerinin Oluşumu :

MADDE 4. — İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemeleri birer başkan ile ikişer üyeden oluşur. Her mahkemede yeteri kadar yedek üye de bulunur.

İdare Mahkemelerinin Görevleri :

MADDE 5. — İdare Mahkemeleri, idari uyuşmazlıklara ilişkin :

a) İdari işlemler hakkında hukuka aykırılık iddiası ile menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davalarını,

ADALET KOMİSYONU METNİ

Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı

İdari Mahkemeler :

MADDE 1. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemeleri bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere kurulmuş genel görevli bağımsız mahkemelerdir.

Kuruluş :

MADDE 2. — 1. Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemeleri, bölgelerin coğrafi durumları ve iş hacmi gözönünde tutularak Adalet Bakanlığınca kurulur ve yargı çevreleri tespit olunur.

2. Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin kuruluş ve yargı çevrelerinin tespitinde, İçişleri, Maliye ile Gümrük ve Tekel bakanlıklarının görüşleri alınır.

3. Bu mahkemelerin kaldırılmasına veya yargı çevrelerinin değiştirilmesine, İçişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşleri alınarak, Adalet Bakanlığının önerisi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca karar verilir.

4. Aynı yargı çevresinde birden fazla İdare veya Vergi Mahkemesi kurulduğu takdirde, bu mahkemeler arasındaki işbölümü, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir.

5. Bu mahkemelerin kurulmaları, kaldırılmaları ve yargı çevrelerinin değiştirilmeleri hakkındaki kararlar Resmi Gazetede yayımlanır.

Bölge İdare Mahkemelerinin Oluşumu :

MADDE 3. — 1. Bölge İdare Mahkemelerinde bir başkan ve yeteri kadar üye bulunur. Mahkeme Kurulu, başkan ile iki üyeden oluşur. Başkanın yokluğunda kıdemli üye başkana vekillik eder.

2. Bölge İdare Mahkemelerinin iş durumu dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca gerekli görüldüğü takdirde Bölge İdare Mahkemeleri; Bölge İdare Mahkemesi başkanının başkanlığında, Bölge İdare Mahkemesinin bulunduğu yerdeki İdare Mahkemesi başkanı ile Vergi Mahkemesi başkanından da oluşturulabilir. Ancak, Bölge İdare Mahkemesinin bulunduğu yargı çevresinde İdare veya Vergi Mahkemelerinin birden fazla olmaları halinde, Bölge İdare Mahkemelerine üye olarak, vergi uyuşmazlıklarına ilişkin konularda Vergi Mahkemesi başkanlarından en kıdemli iki başkan, idari uyuşmazlıklarla ilgili konularda İdare Mahkemesi başkanlarından en kıdemli iki başkan katılır. Mahkemelerden biri tek, diğeri birden fazla ise, tek olan mahkemenin görevine giren konularda kurula, bu mahkemenin başkanı ile diğer mahkemelerin en kıdemli başkanı katılır. Bu fıkra hükümlerine göre oluşan bölge idare mahkemelerinde başkanın yokluğunda, en kıdemli mahkeme başkanı başkana vekillik eder.

İdare ve Vergi Mahkemelerinin Oluşumu :

MADDE 4. — İdare ve Vergi mahkemelerinde birer başkan ile yeteri kadar üye bulunur. Mahkeme kurulları, başkan ile iki üyeden oluşur. Başkanın yokluğunda kıdemli üye başkana vekillik eder.

İdare Mahkemelerinin Görevleri :

MADDE 5. — 1. İdare mahkemeleri, vergi uyuşmazlıklarıyla ilk derecede Danıştayda çözümlenecek olanlar dışındaki :

a) İptal davalarını,

(Hükümetin Teklifi)

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı haklarının ihlal edildiği iddiası ile ilgililer tarafından açılacak tam yargı davalarını,

c) Genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları,

Çözümler,

Vergi Mahkemelerinin Görevleri :

MADDE 6. — Vergi Mahkemeleri aşağıda belirtilen vergi uyuşmazlıklarına ilişkin :

a) Genel bütçeye, il özel idarelerine, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlarla paylar ve benzeri mali yükümlülükler ve bunlara ilişkin zam ve cezalar ile tarife uyuşmazlıklarını (tarhiyatı gerektirmeyen takdir komisyonları kararlarına, götürü matrahlara, ortalama kâr hadlerine ilişkin olanlar dahil),

b) Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkları,

c) Çeşitli kanunlarla verilen işleri,

çözümler.

Tek Hâkimle Çözümlenecek Davalar :

MADDE 7. — 1. Toplamı elli bin lirayı aşmayan tam yargı davaları ile meslekten çıkarmaya ilişkin olanlar dışındaki disiplin cezalarına ilişkin davalar İdare Mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözülür.

2. Kazançları götürü usulde tespit edilen mükelleflerin sınıf ve derecelerine ilişkin kararlara karşı açılan davalar ile her türlü vergi, resim ve harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları toplamı elli bin lirayı geçmeyen tarhlara karşı açılan davalar ilgili vergi mahkemesi hâkimlerinden biri tarafından çözülür.

3. Bu tür davalara bakacak hâkimler, o mahkemenin başkanı tarafından işlerde eşitlik sağlayacak biçimde önceden tespit edilir.

Bölge İdare Mahkemelerinin Görevleri :

MADDE 8. — Bölge İdare Mahkemelerinin görevleri şunlardır :

a) Yargı çevresindeki İdare ve Vergi mahkemelerinde tek hâkim tarafından 7 nci madde uyarınca verilen kararları itiraz üzerine incelemek ve kesin olarak hükme bağlamak,

b) Yargı çevresindeki İdare ve Vergi Mahkemeleri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıklarını kesin karara bağlamak,

c) Memurin Muhakematı Hakkında Kanunu muvakkat hükümleri gereğince ilçe veya il idare kurullarınca verilen muhakemenin menî kararları ile son soruşturmanın açılması kararlarını kanun gereğince veya itiraz üzerine incelemek ve kesin karara bağlamak,

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Bölge İdare Mahkemesi Başkanlarının Nitelik ve Görevleri :

MADDE 9. — 1. Bölge İdare Mahkemesi Başkanları Danıştay Üyesidirler.

2. Bölge İdare Mahkemesi Başkanları, bölge idare mahkemesinin görev çevresinde bulunan idare ve vergi mahkemelerinin genel işleyişinden sorumludurlar.

3. Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, mahkemelerin düzenli ve verimli çalışmaları için gerekli tedbirleri İdare ve Vergi Mahkemeleri Başkanlarına danışarak alır.

(Adalet Komisyonu Metni)

- b) Tam yargı davalarını,
- c) Genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları,

2. Özel kanunlarda Danıştayın görevli olduğu belirtilen ve İdari Yargılama Usulü Kanunu ile İdare Mahkemelerinin görevli kılınmış bulunduğu davaları,

Çözümler,

Vergi Mahkemelerinin Görevleri :

MADDE 6. — Vergi Mahkemeleri;

- a) Genel Bütçeye, İl Özel İdareleri, Belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümler ve bunlara ilişkin zam ve cezalar ile tarife uyuşmazlıklarını,

- b) Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkları,

- c) Diğer kanunlarla verilen işleri,

Çözümler.

Tek Hâkimle Çözülecek Davalar :

MADDE 7. — 1. Toplamı yetmişbeş bin lirayı aşmayan tam yargı davaları, İdare Mahkemesi hâkimlerinden,

2. Kazançları götürü usulde tespit edilen mükelleflerin sınıf ve derecelerinin tespitine ilişkin işlemlere karşı açılan davalar ile her türlü vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları toplamı yetmişbeşbin lirayı geçmeyen tarhlara karşı açılan davalar Vergi Mahkemesi hâkimlerinden,

Biri tarafından çözümlenir.

3. Bu tür davaların hâkimler arasında dağılımına ilişkin esaslar, işlerde denge sağlanacak biçimde mahkeme başkanı tarafından önceden tespit edilir.

Bölge İdare Mahkemelerinin Görevleri :

MADDE 8. — Bölge İdare Mahkemeleri;

- a) Yargı çevresindeki İdare ve Vergi mahkemelerinde tek hâkim tarafından 7 nci madde hükümleri uyarınca verilen kararları itiraz üzerine inceler ve kesin olarak hükme bağlar,

- b) Yargı çevresindeki İdare ve Vergi mahkemeleri arasında çıkan görev ve yetki uyuşmazlıklarını kesin karara bağlar.

- c) Diğer kanunlarla verilen görevleri yerine getirir.

Bölge İdare Mahkemesi Başkanlarının Görevleri :

MADDE 9. — 1. Bölge İdare Mahkemesi başkanları;

(Hükümetin Teklifi)

4. İdare ve Vergi Mahkemelerinin Adalet Bakanlığı ve diğer resmi mercilerle olan idari yazışmaları Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığınca yapılır.

5. Bölge İdare Mahkemesi Başkanı her yıl kendi yargı çevresindeki yargı işleri hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunulmak üzere Adalet Bakanlığına bir rapor verir.

Mahkeme Başkanlarının Görevleri :

MADDE 10. — Mahkeme başkanları, mahkemelerin görüşme ve duruşmalarını yönetirler; düşünce ve kanaatlerini bildirir ve oylarını verirler; mahkemelerinde görevli bulunanların görevlerine devamlarını, düzenli çalışmalarını, mahkeme işlerinin verimli bir şekilde yürütülmesini sağlarlar.

Üyelerin Görevleri :

MADDE 11. — Üyeler, bulundukları mahkemelerde başkanlar tarafından kendilerine verilen dosyaları geciktirmeden inceleyerek mahkeme kuruluna gerekli izahatı verirler, kararları yazarlar, düşünce ve kanaatlerini bildirirler, oylarını verirler ve mahkeme ile ilgili olmak üzere kendilerine verilen diğer işleri görürler.

Mahkeme Memurları :

MADDE 12. — 1. Her Bölge İdare Mahkemesi, İdare Mahkemesi ve Vergi Mahkemesinde yazı işleri müdürünün yönetiminde bir kalem bulunur. Her mahkemeye yeterince memur verilir.

2. Yazı işleri müdürü ile diğer memurların görev yerleri Bölge İdare Mahkemesi Başkanınca belirlenir.

Yönetmelik :

MADDE 13. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin idari işleri ile kalem hizmetlerinin yürütülmesi usul ve esasları Adalet Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikte gösterilir.

(Adalet Komisyonu Metni)

- a) Görüşme ve duruşmaları yönetirler. Düşünce ve görüşlerini bildirirler ve oylarını verirler.
 - b) Bölge İdare Mahkemesi yargı çevresinde bulunan İdare ve Vergi mahkemelerinin genel işleyişinden sorumludurlar.
 - c) Mahkemelerin düzenli ve verimli çalışmaları için gerekli tedbirleri İdare ve Vergi mahkemeleri başkanlarına danışarak alırlar,
 - d) Her takvim yılı sonunda kendi yargı çevrelerindeki işlerin durumu, bunların yürütülmesinde aksaklıklar varsa sebepleri ve alınmasını ilümlü gördükleri tedbirleri içeren bir raporu, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna sunulmak üzere Adalet Bakanlığına gönderirler,
 - e) Diğer kanunlarla verilen görevleri yaparlar.
2. İdare ve Vergi mahkemelerinin Adalet Bakanlığı ve diğer resmi mercilerle olan idari yazışmaları, Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığı aracılığıyla yapılır.

Mahkeme Başkanlarının Görevleri :

MADDE 10. — Mahkeme Başkanları;

- a) Görüşme ve duruşmaları yönetirler, düşünce ve görüşlerini bildirirler, oylarını verirler. Mahkemelerinde görevli bulunanların görevlerine devamlarını, düzenli çalışmalarını, mahkeme işlerinin verimli bir şekilde yürütülmesini sağlarlar,
- b) Her takvim yılı sonunda, mahkemelerindeki işlerin durumu ve bunların yürütülmesinde aksaklıklar varsa sebepleri hakkında Bölge İdare Mahkemesi başkanlığına bir rapor verirler ve alınmasını ilümlü gördükleri tedbirleri bildirirler.
- c) Diğer kanunlarla verilen görevleri yaparlar.

Üyelerin Görevleri :

MADDE 11. — Üyeler, bulundukları mahkemelerde başkanlar tarafından kendilerine verilen dosyaları geciktirmeden inceleyerek mahkeme kuruluna gerekli açıklamaları yaparlar, düşünce ve görüşlerini bildirirler, oylarını verirler, kararları yazarlar ve mahkeme ile ilgili olmak üzere kendilerine başkan tarafından verilen diğer işleri görürler.

Mahkeme Memurları :

MADDE 12. — Her Bölge İdare Mahkemesi, İdare Mahkemesi ve Vergi Mahkemesinde yazı işleri müdürlüğünün yönetiminde bir kalem bulunur. Her mahkemeye yeterince memur verilir.

Deyimler :

MADDE 13. — Vergi mahkemelerinin göreve başlamasıyla bu mahkemelerin görev alanına giren konularla ilgili olarak diğer kanunlarda yer alan :

- a) İtiraz Komisyonu, Vergiler Temyiz Komisyonu, Gümrük Hakem Kurulu deyimleri, Vergi Mahkemesi,
- b) Vergi ihtilafı deyimi, vergi davası,
- c) İtiraz deyimi, Vergi Mahkemesinde dava açılması, Anlamını taşır.

Yönetmelik :

MADDE 14. — Tasarının 13 ncü maddesi 14 ncü madde olarak aynen benimsenmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Kaldırılan Görevler, Yetkiler ve Hükümler :

MADDE 14. — 1. Kanunlarla çeşitli idari merci, kurul ve komisyona verilmiş olan yargı görev ve yetkileri bu kanunla kurulan mahkemelerin göreve başladıkları tarihte sona erer.

2. Vergiler İtiraz Komisyonları ve Vergiler Temyiz Komisyonunun kuruluşuna ilişkin hükümler ile Vergi Usul Kanununun vergi uyuşmazlıklarına ilişkin 377 - 412 maddeleri hükümleri birinci fıkrada gösterilen tarihte yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE 1. — Adalet Bakanlığı bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üç ay içinde İçişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşünü alarak Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerini kurar. Mahkemelerin kuruluşları, yargı çevreleri ve tüm yurttaki göreve başlayacakları tarih Resmi Gazetede ilan edilir.

İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin ilk kuruluşlarında bir defaya mahsus olmak üzere;

1. İdare Mahkemesi Başkan ve üyeliklerine (Hukuk, Siyasal Bilimler, İdari Bilimler ve İktisat ve Maliye dallarında yükseköğrenim görmüş olmak şartıyla),

- a) Danıştay Savcıları ve Danıştay Tetkik Hâkimleri,
- b) Valiler, vali muavinleri, kaymakamlar, muhakemat müdürleri,
- c) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyeleri ve uzmanları,
- d) Genel ve Katma Bütçeli Daireler Genel Müdürleri, Genel Müdür yardımcıları ve Daire Başkanları,
- e) Başbakanlık ve bakanlıklar başmüşavir ve müşavirleri ile hukuk müşavirleri ve müşavir avukatları ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri hukuk müşavirleri,
- f) Mülkiye müfettişleri.

2. Vergi Mahkemeleri Başkan ve üyeliklerine, (Hukuk, Siyasal Bilimler, İdari Bilimler ve İktisat ve Maliye dallarında yükseköğrenim görmüş olmak şartıyla),

- a) Danıştay savcıları ve Danıştay tetkik hâkimleri,
- b) Maliye müfettişleri, Maliye hesap uzmanları,
- c) Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkanları, üyeleri, başraportörleri ve raportörleri,
- d) Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdür yardımcıları, gelirler kontrolörleri, Gelirler Genel Müdür başmüşavirleri ve müşavirleri,
- e) Maliye Bakanlığı hukuk müşavirleri, muhakemat müdürleri, vergi davalarında uzman Hazine avukatları,
- f) Defterdarlar, defterdar yardımcıları, vergi dairesi müdürleri ve vergi kontrol memurları,
- g) Gümrük ve Tekel Bakanlığı Gümrükler Genel Müdür Yardımcıları, Gümrükler Genel Müdür Başmüşavirleri, müşavirleri, gümrük müdürleri, müfettişleri ve avukatları,

Adalet Bakanlığınca, mensup oldukları kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atanabilirler.

(Adalet Komisyonu Metni)

Kaldırılan Görevler, Yetkiler ve Hükümler :

MADDE 15. — 1. İdare ve vergi mahkemelerinin görev alanına giren ve kanunlarla çeşitli kurul ve komisyonlara verilmiş bulunan görev ve yetkiler, bu mahkemelerin göreve başladığı tarihte sona erer.

2. Vergi itiraz komisyonlarının ve Vergiler Temyiz Komisyonunun kuruluşuna ilişkin hükümler birinci fıkra da gösterilen tarihte yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE 1. — 1. Adalet Bakanlığı, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen altı ay içinde İçişleri ve Maliye bakanlıklarının görüşünü alarak Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerini kurar. Mahkemelerin kuruluşları, yargı çevreleri ve tüm yurttaki göreve başlayacakları tarih Resmi Gazetede ilan edilir.

2. Bölge idare mahkemeleri ile idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin ilk kuruluşlarında bir defaya mahsus olmak üzere;

A) Bölge idare mahkemeleri ile idare mahkemesi başkan ve üyeliklerine (Hukuk, Siyasal Bilimler, İdari Bilimler ve İktisat ve Maliye dallarında Türkiye’de veya eşitliği kabul edilen yabancı öğretim kurumlarında yükseköğrenim görmüş olmak şartıyla),

- a) Danıştay tetkik hâkimleri ve Danıştay savcıları,
- b) Kaymakamlık sıfatını kazanmış olmak şartıyla İçişleri Bakanlığı mensupları,
- c) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyeleri ve uzmanları,
- d) Genel ve katma bütçeli daireler genel müdürleri, genel müdür yardımcıları ve daire başkanları,
- e) Başbakanlık ve bakanlık başmüşavirleri, müşavirleri, hukuk müşavirleri, bölge ve il muhakemat müdürleri, müşavir avukatları, Hazine avukatları ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri hukuk müşavirleri.

B) Vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine, (Hukuk, Siyasal Bilimler, İdari Bilimler ve İktisat ve Maliye dallarında Türkiye’de veya eşitliği kabul edilen yabancı öğrenim kurumlarında yükseköğrenim görmüş olmak şartıyla),

- a) Danıştay tetkik hâkimleri ve Danıştay savcıları,
- b) Maliye müfettişleri, maliye hesap uzmanları,
- c) Vergiler temyiz komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkan ve üyeleri ile başraportör ve raportörleri,
- d) Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü ve yardımcıları, gelirler kontrolörleri, Gelirler Genel Müdürlüğü başmüşavir ve müşavirleri,
- e) Maliye Bakanlığı hukuk müşavirleri, bölge ve il muhakemat müdürleri, müşavir avukatları, Hazine avukatları,
- f) Defterdar ve defterdar yardımcıları, vergi dairesi müdürleri,
- g) Gümrük ve Tekel Bakanlığı Gümrükler Genel Müdür ve yardımcıları, müşavirleri, gümrük başmüdürleri, gümrük müdürleri ile kontrol genel müdürü ve yardımcıları ve bakanlık müfettişleri,

Adalet Bakanlığınca, mensup oldukları kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atanabilirler.

3. Bölge İdare Mahkemesi başkanlıklarına atanacakların, en az üç yılı yukarıda belirtilen görevlerde olmak üzere on yıl; diğer mahkeme başkanlıkları ile üyeliklere atanacakların ise, en az iki yılı yukarıda belirtilen görevlerde olmak üzere beş yıl Devlet hizmetinde bulunmuş olmaları gerekir. Ancak, Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkan, üye, başraportör ve raportörleri için beş yıllık Devlet hizmeti aranmaz.

4. Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf vergi itiraz komisyonları başkan, üye, başraportör ve raportörleri bu maddede belirtilen nitelikleri taşımaları şartı ile vergi mahkemesi başkan ve üyeliklerine tercihan atanırlar.

(Hükümetin Teklifi)

GEÇİCİ MADDE 2. — İdare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinde görev alacak yeter sayıda hâkim yetiştirilinceye kadar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süreyle geçici birinci maddede yazılı idari görevlerden bu mahkemelere atama yapılabilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1. Hâkimler Kanununda gerekli değişiklikler yapılınca kadar İdare Mahkemesi ve Vergi Mahkemesi hâkimlerine, aylık, ödenek ve diğer mali ve sosyal haklar ile özlük işleri bakımından adli yargı hâkimleri hakkındaki hükümler uygulanır.

2. Bu Kanunun geçici birinci ve ikinci maddesine göre idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine atananların intibaklarında, aylıklarının ödenmesinde ve özlük haklarının tespitinde müktesep hak aylıkları esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1. Bu kanunla kurulan mahkemelerin göreve başlamasıyla görevleri sona erecek olan muvazzaf vergi itiraz komisyonları ile vergi temyiz komisyonu mensuplarından bu mahkemelere mahkeme başkanı ve üye atanacak olanların kadroları Adalet Bakanlığı taşra teşkilatı kadro cetvellerinin mahkemeler bölümü hâkimlik ve savcılık sınıfı ile diğer ilgili bölümlerine eklenmiştir.

2. Yukarıdaki fıkra gereğince kendi kadrolarıyla atanacaklardan ayrı olarak, yapılacak diğer atamalar için bu kanuna ilişik cetvellerdeki kadrolar, Adalet Bakanlığı taşra teşkilatı kadro cetvellerine eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Vergi mahkemeleri kurulduktan sonra görevleri sona erecek olan Vergi İtiraz Komisyonları ile Vergiler Temyiz Komisyonu mensuplarından bu mahkemelerde bir göreve atanmayanlar, Maliye Bakanlığı kadrolarına aylık derecelerine eşit görevlere atanırlar.

GEÇİCİ MADDE 6. — Geçici birinci ve ikinci maddelere göre mahkeme başkan ve üyeliklerine atananlardan mesleğe uyum sağlayamadıkları Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca tespit edilenlerin, ek gösterge ve ödenekler hariç olmak üzere bulundukları derece ve kademe aylıklarıyla başka bir göreve atanmaları için kurulca yapılan duyuru üzerine en geç bir ay içerisinde daha önce görev yaptığı kurum veya kuruluş kadrolarından birine atanmaları Başbakanlıkça sağlanır. Bu hüküm geçici birinci ve ikinci maddelere göre atananların atanma tarihinden itibaren ancak iki terfi süresi için uygulanabilir.

GEÇİCİ MADDE 7. — 1. Bu Kanuna göre kurulan bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri göreve başlayınca kadar vergi itiraz komisyonları, vergiler temyiz komisyonu ve 1615 sayılı Gümrük Kanununda yazılı mercilerle bu kanuna göre kurulan mahkemelerin görev alanına giren dava ve işlere bakan idari merci ve komisyonların görev ve yetkileri devam eder.

2. Bu süre içinde sözü edilen komisyon ve mercilerin çalışmalarına ilişkin çeşitli kanunlarda yer alan hükümlerin uygulanmasına devam olunur ve görevlerine giren konularda açılacak dava ve işlere bakarlar.

(Adalet Komisyonu Metni)

5. Atamalarda; ilgilinin sicili, görevindeki başarısı, hâkimlik mesleğinin gerektirdiği ahlâk ve seciyeyi taşıyıp taşımadığı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca takdir edilir.

6. Bu madde uyarınca yapılacak başvurma usulü ve süresi, Adalet Bakanlığınca Resmi Gazetede ilan edilir. Danıştay tetkik hâkimi ve savcıları için başvurma şartı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici ikinci maddesi aynen benimsenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1. Bu Kanunun geçici bir ve ikinci maddelerine göre bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyeliklerine atanacakların aylık derece ve kademeleri, müktesep hak aylık derece ve kademelerine göre tespit edilir.

2. Hâkimler Kanununda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri başkan ve üyelerine aylık, ödenek ve diğer mali ve sosyal haklar ile özlük işleri bakımından adli yargı hâkimleri hakkındaki hükümler uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1. Bu kanunla kurulan mahkemelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ilişik cetveldeki kadrolar, Adalet Bakanlığı taşra teşkilatı kadro cetvelinin mahkemeler bölümü hâkimlik ve savcılık sınıfı ile diğer ilgili bölümlerine eklenmiştir.

2. Genel kadro kanunu çıkıncaya kadar bu kadrolarda, ekli cetvel ile sınırlı olmak koşulu ile yapılması gereken her türlü değişiklik; hâkimlere ait kadrolar için Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, diğerleri için ise Maliye Bakanlığınca yapılır.

GEÇİCİ MADDE 5. — 1. Bu Kanunla kurulan mahkemelerin göreve başlaması ile görevleri sona erecek olan muvazzaf itiraz komisyonları ve Vergiler Temyiz Komisyonu mensuplarından bu mahkemelere atanmaların Maliye Bakanlığı kadro cetvellerinde yer alan kadroları, atama işleminin tekemmülü tarihinden itibaren iptal edilmiş sayılır.

2. Bu Kanunla kurulan mahkemelerin göreve başladıkları tarihte, Vergiler Temyiz Komisyonu ile muvazzaf itiraz komisyonları raportörlüklerinde iki yıllık hizmet sürelerini tamamlamamış olan raportörler Adalet Bakanlığınca idari yargı hâkim adaylığına atanırlar.

3. Muvazzaf itiraz komisyonları ile Vergiler Temyiz Komisyonu mensuplarından, bu Kanunla kurulan mahkemelere atanmayanlar, Maliye Bakanlığında durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar ve kadroları atama işleminin tekemmülü tarihinden itibaren iptal edilmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 6. — Geçici bir ve ikinci maddelere göre mahkeme başkan ve üyeliklerine atanarlardan mesleğe uyum sağlayamadıkları Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca tespit edilenlerin, Kurulca yapılacak duyuru üzerine, ek gösterge ve ödenekleri hariç olmak üzere bulundukları derece ve kademe aylıklarına uygun genel veya katma bütçeye dahil idarelerdeki başka bir göreve atanmaları Başbakanlıkça sağlanır. Bu hüküm, atanma tarihinden itibaren ancak iki terfi süresi için uygulanabilir.

(Hükümetin Teklifi)

GEÇİCİ MADDE 8. — 1. Bu kanunla kurulmuş olan mahkemeler göreve başladığında, anılan, mahkemelerin görev ve yetki alanlarına giren konularda daha önce Danıştaya açılmış olan davalar ve işler Danıştayca sonuçlandırılır.

2, Bu kanunla yargı görev ve yetkileri kaldırılmış bulunan komisyonlarla kurullarda bakılmış olup Danıştayda temyizen görülmekte olan davalara ilişkin kararlar, Danıştayca bozulduğu takdirde dosyaları ile birlikte yetkili idare veya vergi mahkemesine gönderilir.

GEÇİCİ MADDE 9. — 1. Bu kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte bu kanun hükümleri uyarınca idare mahkemelerinin görev alanına giren uyuşmazlıklardan dolayı ilk derece idari yargı yetkisi verilmiş merci ve kurullara itiraz edilmemiş ve henüz itiraz süresi sona ermemiş olanlar hakkında yetkili idare mahkemesinin göreve başladığı tarihten itibaren altmış gün içerisinde bu mahkemelere dava açılabilir.

2. Bu kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, ilk derece idari yargı yetkisini haiz idari mercilerce karara bağlanmış ve Danıştaya başvurma süresi geçmemiş kararlar altmış gün içinde Danıştayda temyiz edilebilir.

3. Bölge idare mahkemelerinin göreve başladıkları tarihte Memurin Muhakematı Hakkındaki Kanunu muvakkat hükümleri gereğince ilçe ve il idare kurullarınca verilen son soruşturmanın açılması kararlarına henüz itiraz edilmemiş ve itiraz süresi sonra ermemiş olanlar hakkında beş gün içinde bölge idare mahkemelerine itiraz edilebilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — 1. Bu kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, bu kanun hükümleri gereğince vergi mahkemelerinin görev alanına giren uyuşmazlıklardan dolayı vergi itiraz komisyonlarına itiraz edilmemiş ve henüz itiraz süresi sona ermemiş olanları hakkında, altmış gün içerisinde yetkili mahkemeye dava açılabilir.

2. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte vergi itiraz komisyonlarınca karara bağlanmış olup Vergiler Temyiz Komisyonunda veya Danıştay nezdinde temyiz edilmemiş ve temyiz süresi geçmemiş kararlar altmış gün içinde Danıştayda temyiz edilebilir.

3. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte Vergiler Temyiz Komisyonunda karara bağlanmış ve Danıştaya başvurma süresi geçmemiş kararlar altmış gün içinde Danıştayda temyiz edilebilir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemeleri göreve başladıkları tarihte İtiraz ve Temyiz Komisyonları ile kendilerine alt derece yargı yetkisi verilmiş kurulların ellerinde bulunan dosyalar bir ay içinde yetkili ve görevli idare ve vergi mahkemelerine devredilirler.

GEÇİCİ MADDE 12. — Vergi mahkemelerinin kurulup göreve başlaması ile çeşitli kanunlarda bu kanunun 6 ncı maddesi kapsamına giren konularda yer alan :

a) İtiraz Komisyonu, Vergiler Temyiz Komisyonu ve Gümrük Hakem Kurulu deyimleri, Vergi Mahkemesi,

b) Vergi ihtilafları deyimi, vergi davası,

c) İtiraz deyimi, Vergi Mahkemesinde dava açılması,

Anlamını taşır ve bu anlamda geçerli sayılır.

GEÇİCİ MADDE 13. — 1. Vergi itiraz komisyonları ile Vergiler Temyiz Komisyonunda ve Gümrük Hakem Kurullarında mevcut dosyaların vergi mahkemelerine devir esasları Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca tespit olunur.

2, Daha önce kendilerine alt derece yargı yetkisi tanınan kurulların ellerinde bulunan dosyaların idare mahkemelerine devir esasları Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca tespit olunur.

(Adalet Komisyonu Metni)

GEÇİCİ MADDE 7. — 1. Bu Kanunla kurulmuş olan mahkemeler göreve başladığında, bu mahkemelerin görev ve yetki alanlarına giren konularda daha önce Danıştaya açılmış olan davalar ve işler Danıştayca sonuçlandırılır.

2. Bu Kanunla yargı görev ve yetkileri kaldırılmış bulunan komisyonlar ve kurullarca verilmiş olan kararlar, Danıştayca bozulduğu takdirde dosyaları ile birlikte yetkili idare veya vergi mahkemesine gönderilir.

GEÇİCİ MADDE 8. — 1. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, bu kanun hükümleri uyarınca idare mahkemelerinin görev alanına giren uyuşmazlıklardan dolayı yargı yetkisi kaldırılmış kurullara ve komisyonlara itiraz edilmemiş, dava açılmamış ve henüz itiraz veya dava süresi sona ermemiş olanlar hakkında yetkili idare mahkemesinin göreve başladığı tarihten itibaren altmış gün içerisinde bu mahkemelere dava açılabilir.

2. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, yargı yetkisi kaldırılmış kurul ve komisyonlarca karara bağlanmış ve Danıştaya başvurma süresi geçmemiş kararlar hakkında altmış gün içinde Danıştaya başvurulabilir.

GEÇİCİ MADDE 9. — 1. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, vergi mahkemelerinin görev alanına giren uyuşmazlıklardan dolayı vergi itiraz komisyonlarına ve Gümrük Hakem Kuruluna itiraz edilmemiş ve henüz itiraz süresi sona ermemiş olanlar hakkında, altmış gün içerisinde yetkili vergi mahkemesine dava açılabilir.

2. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte, vergi itiraz komisyonlarınca verilmiş olup Vergi Temyiz Komisyonu veya Danıştay nezdinde temyiz edilmemiş ve temyiz süresi geçmemiş kararlar hakkında altmış gün içinde Danıştaya dava açılabilir.

3. Bu Kanuna göre kurulan mahkemelerin göreve başladığı tarihte Vergiler Temyiz Komisyonu ve Gümrük Hakem Kurulunca verilmiş olup Danıştaya başvurma süresi geçmemiş kararlar hakkında altmış gün içinde Danıştaya dava açılabilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Bölge İdare mahkemeleri, İdare mahkemeleri ve Vergi mahkemelerinin göreve başladıkları tarihte Vergi İtiraz komisyonları ile Gümrük Hakem Kurulunda ve bu Kanunla yargı yetkileri kaldırılmış diğer kurullarda bulunan ve henüz karara bağlanmamış olan dosyalar bir ay içinde yetkili ve görevli İdare ve Vergi mahkemelerine devredilir.

GEÇİCİ MADDE 11. — 1. Vergi İtiraz komisyonları ve Gümrük Hakem Kurulunda mevcut dosyaların Vergi mahkemelerine devir esasları Adalet, Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

2. Bu Kanunla yargı yetkileri kaldırılmış olan diğer kurullardaki dosyaların İdare mahkemelerine devir esasları Adalet ve İçişleri bakanlıklarınca tespit olunur.

(Hükümetin Teklifi)

GEÇİCİ MADDE 14. — 1. Mahkemelerin her türlü araç, gereç, büro malzemeleri ve bina ihtiyaçları, mahkemelerin faaliyete geçmesini sağlayacak şekilde Maliye Bakanlığınca temin edilir.

2. 1981 mali yılı sonuna kadar olan süreye ilişkin giderler Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

3. Bu suretle faaliyete geçecek mahkemelerin gelecek yıllara ait ihtiyaçlarını karşılayacak ödenekler ve kadrolar müteakip mali yıl bütçelerinde Adalet Bakanlığı bölümüne konulur.

GEÇİCİ MADDE 15. — Bu Kanunun 27 . 10 . 1980 tarihli ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanuna aykırı olan hükümleri, Anayasa Düzeni Hakkında Kanunun yürürlükten kalktığı tarihi izleyen günden itibaren uygulanır.

(Adalet Komisyonu Metni)

GEÇİCİ MADDE 12. — 1. Vergi mahkemelerinin göreve başladıkları tarihte Vergiler Temyiz Komisyonunda bulunan dosyalardan;

a) Bu Kanunun 7 nci maddesi gereğince tek hâkim tarafından çözümlenebilecek nitelikte olanlar, yetkili Bölge İdare mahkemelerine,

b) Diğerleri Danıştaya,

Gönderilir ve bu mahkemelerce sonuçlandırılır.

2. Yukarıdaki fıkra gereğince devredilen dosyalar hakkında aşağıdaki esaslar uygulanır :

a) Bu dosyalar için ek yargılama gideri ve harç alınmaz.

b) Bu dosyaların posta giderleri Maliye Bakanlığı Bütçesinden karşılanır.

c) Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Vergiler Temyiz Komisyonunda tekemmül etmiş dosyalar, İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanmaksızın tekemmül etmiş sayılır. Danıştayda, savcının düşüncesine ilişkin hükümler saklıdır.

d) Bu dosyalar için duruşma yapılması ilgili daire veya mahkemenin kararına bağlıdır.

e) Bu dosyalar için Vergiler Temyiz Komisyonunca yapılmış duruşma tebliğleri geçersizdir.

f) Yapılan inceleme sonunda Vergi İtiraz Komisyonu Kararı bozulursa, dosya, resen ve nihai olarak karara bağlanır.

g) Vergiler Temyiz Komisyonunca yürütmenin durdurulmasına ilişkin olarak verilmiş kararlar geçerlidir. Ancak, bu dosyalar öncelikle karara bağlanır.

GEÇİCİ MADDE 13. — Danıştayca bozma kararı ile Vergiler Temyiz Komisyonuna gönderilmiş ve bu Komisyonca henüz karara bağlanmamış veya Danıştayın bozma kararı üzerine bu Komisyonca kararı bozularak vergiler itiraz komisyonuna gönderilmiş ve bu komisyonca henüz karara bağlanmamış dosyalar, görevli ve yetkili vergi mahkemesine gönderilir ve mahkemelerce bozma kararı çerçevesinde incelenerek karara bağlanır.

GEÇİCİ MADDE 14. — Vergiler Temyiz Komisyonunca ara kararı ile vergi itiraz komisyonuna gönderilmiş dosyaların karar gereği yerine getirilmiş olanlarından, bu kanunun 7 nci maddesi gereğince tek hâkim tarafından çözümlenebilecek dosyalar yetkili bölge idare mahkemesine, diğerleri Danıştaya; ara kararı yerine getirilmemiş olanlar ise, bu karara göre tamamlandıktan sonra ilgisine göre yetkili bölge idare mahkemesine veya Danıştaya gönderilmek üzere yetkili vergi mahkemesine tevdi edilir.

GEÇİCİ MADDE 15. — Vergi mahkemelerinin göreve başladığı tarihten önce itiraz ve temyiz komisyonlarının karara bağlanmış ve kararları tebliğ edilmemiş dosyalar tebliğ işlemleri yerine getirilmek üzere göreve başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde yetkili ve görevli vergi mahkemesine gönderilir.

GEÇİCİ MADDE 16. — Kurulacak mahkemelerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla; Adalet Bakanlığı bütçesi içinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden aktarma ve bununla ilgili diğer işlemleri yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 17. — Bu Kanunun uygulanmasında, 27 . 10 . 1980 tarih ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük :

MADDE 15. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 16. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15 . 10 . 1981

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Z. Baykara

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Mentesh

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Tek. Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İş. ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

(Adalet Komisyonu Metni)

Yürürlük :

MADDE 16. — Tasarının 15 nci maddesi 16 ncı madde olarak aynen benimsenmiştir.

Yürütme :

MADDE 17. — Tasarının 16 ncı maddesi 17 nci madde olarak aynen benimsenmiştir.

KADRO CETVELİ

Sınıf	Derece	Adet
Hâkim	1	200
»	2	200
»	3	200
»	4	150
»	5	100
»	6	30
»	7	25
Genel İdare	2	10
» »	3	70
» »	4	75
» »	5	100
» »	6	100
» »	7	100
» »	8	100
» »	9	50
» »	10	50
» »	11	40
» »	12	30
» »	13	10
Yardımcı Hizmetler	3	40
» »	4	50
» »	5	60
» »	6	60
» »	7	60
» »	8	60
» »	9	60
» »	10	60
» »	11	20
» »	12	20
» »	13	10
» »	14	10

